

Jos Bax

Sinds zes jaar investeert Jos Bax bewust in topfokkerij van het blonde d'Aquitaineras. Zijn meest recente aankoop is oud nationaal kampioene Roquepine.

Ras:	blonde d'Aquitaine
Aantal dieren:	14
Aantal hectare:	3,5
Staltype:	aanbindstal

Jos Bax: 'Oppassen dat we raseigenschap geboortegemak niet weggooien'

Perfectionist in blondfokkerij

De kleine veestapel van Jos en Gerda Bax barst van de kwaliteit.

Toch zijn de dieren uit de stal in Luyksgestel niet met regelmaat op keuringen te vinden. 'Wij fokken niet voor die ene keuringskampioen, bij ons moeten alle dieren meer dan gemiddeld goed zijn.'

tekst Jaap van der Knaap

'Gemakkelijk afkalven, een goed karakter en sterk beenwerk. Wanneer je daar bij fokkerij generaties lang aan vasthoudt, dan komen die eigenschappen ook tot uiting in de nieuwe generatie.' Blonde d'Aquitainefokker Jos Bax is een man die niet twijfelt aan zijn uitspraken. 'Duurzaam vee, daar is

iedereen naar op zoek en dat bereik je door te werken met goede koefamilies. Een goede afstamming bepaalt wat je uiteindelijk in de stal hebt.' Wie in het land van Jos (56) en Gerda (52) Bax uit Luyksgestel loopt en oog in oog komt te staan met de vijf kalveren die dit jaar geboren zijn, twijfelt niet aan deze

fokkerijfilosofie. Het is een uniform kwintet en stuk voor stuk in het bezit van een lang skelet, krachtig beenwerk en nu al met een mooie bilbespiering. Bax heeft in totaal veertien dieren en alle kalveren zijn dit jaar afkomstig van de uit Frankrijk afkomstige stier Crak (v. Ultan). 'Ik heb Crak gekocht omdat ik

Frans Crak (v. Ultan) maakt voor het tweede seizoen de veestapel drachtig

voor mijn koeien op zoek was naar iets meer breedte, een sterke ruglijn en goed beenwerk', legt Jos uit. 'Zo pas ik fokkerij toe; ik zoek naar de minst sterke punten bij de koe en probeer die te verbeteren. Vaak zie je dat veehouders de beste stier, die bovenaan de lijst staat, willen gebruiken. Maar de beste stier hoeft niet de beste dochters te geven, hij moet ingezet worden op de juiste koe. Topfokkerij is maatwerk.'

Jos Bax is in het dagelijks leven werk-

zaam als productspecialist bij Philips, inmiddels al veertig jaar. Als boerenzoon bleef zijn liefde voor het houden van vee kriebelen en 25 jaar geleden kocht hij zijn eerste dieren. Hij startte actief met het blonde d'Aquitaineras rond 1990 en vooral de laatste jaren werkt hij aan, zoals hij het zelf noemt, 'topfokkerij'. 'Ik hield blondes voor de hobby, maar ik ben wel een perfectionist. Ik ging met mijn fokkerij niet snel genoeg vooruit en besefte dat wanneer ik kwaliteitsvee in mijn stal wilde hebben, ik kwaliteit moest kopen om daarmee verder te fokken.'

Afkalfgemak prioriteit

Bax kocht daarom al tweemaal een Franse dekstier, maar investeerde ook in de Franse Urbanhalfzusjes Beauté en Ballerine. 'Ik heb daarbij sterk gelet op de afstamming. Ik wilde unieke stambomen. Daarnaast waren kruisvorm van zowel vader als moeder alsook het afkalfgemak en geboortegewicht van de kalveren belangrijk', legt hij uit. 'Ik ben overdag op mijn werk, ik kan er niet altijd bij zijn wanneer er een koe kalft. Het afkalfgemak van de blonde d'Aquitaine is voor mij een heel belangrijke raseigenschap. Als fokkers moeten we oppassen dat we dat niet vergooiden door in te zetten op bloedlijnen die zware kalveren geven.' Bax zou graag zien dat voor afkalfgemak meer gegevens werden verzameld. 'Daarin lopen we achter. Ik denk dat het ras erbij gebaat zou zijn als er iets gedaan zou worden met het meten van de inwendige bekkenmaat zoals dat bij witblauw gebeurt.'

Bax nam Beauté en Ballerine in 2008 mee naar Mariënheem. De rijzige Ballerine won er het reservekampioenschap. 'Ik ben niet iemand die snel deelneemt

aan keuringen', vertelt Jos, die beide dieren vervolgens nooit meer toonde in een keuringsring. 'Ik wilde in 2008 wel weten wat het niveau van mijn dieren zou zijn ten opzichte van de rest. Keuringsdeelname kost erg veel tijd en je moet de dieren er ook speciaal voor voeren.'

Bax houdt zijn dieren zo lang mogelijk in het land waar hij ze, indien nodig, bijvoert met structuurrijk kuilgras. Het ingekuilde gras koopt hij aan in balen en is bij voorkeur eerste snede Italiaans raigras, dat als groenbemester geteeld werd. 'Dat wordt gemaaid als het een halve meter hoog is en door die grove stengel is dat prachtig voer voor een blonde.'

Aankoop tienjarige Roquepine

Het gesprek met de bevlogen Jos gaat al snel weer over fokkerij en nu over de zorgvuldig uitgekende stieraanschaf. Zo kocht hij Ugo (v. Repi), die veel ontwikkeling vererfde en onder meer vader werd van de stier Chardon, de nationaal kampioen jonge stieren van 2007 van Van Mierlo uit Westerhoven.

Momenteel maakt de eerder genoemde Crak voor het tweede seizoen de koeien drachtig. 'Crak fokt uniform, dat vind ik belangrijk. Wij fokken niet voor die ene keuringskampioen, bij ons moeten alle dieren meer dan gemiddeld goed zijn. Dat vind ik belangrijk voor mezelf, maar ook voor veehouders die hier dieren voor de fokkerij kopen. Afgelopen vier jaar zijn alle dieren, zowel mannelijk als vrouwelijk, verkocht voor de fokkerij.' De strenge selectie in eigen veestapel vanwege beperkte stalruimte belette Jos niet om afgelopen zomer toch nog een bijzondere koe aan zijn veestapel toe te voegen: Roquepine. De inmiddels tien jaar oude Mikadodochter werd in 2004 tot nationaal kampioene uitgeroepen. 'We waren bevriend met eigenaar Jo Sas uit Dreumel. Hij stond erop dat wanneer hij zou overlijden we haar zouden overnemen. Roquepine kalpte inmiddels acht keer van tien inseminaties en het blijft een imponerende koe dankzij haar lengte en ontwikkeling'.

De Mikadodochter is nog maar enkele weken in Luyksgestel en Jos overweegt om een et-sessie met haar uit te voeren. 'Roquepine heeft 91 punten, maar ik vind het een uitdaging om uit haar een dier te fokken dat net even sterker is op de voorbenen en een strakkere ruglijn heeft.' Jos Bax blijft kritisch op eigen imponerende dieren die in het land lopen. 'Een koe is pas een goede koe als ze bewezen heeft dat ze goed fokt.' |

Ballerine en Beauté samen met hun Crakkalveren